«ՖՅՈՒԺՐ ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԱՐԿԵՏ» ՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ և

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

2024թ. դեկտեմբերի 31

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն……………...…………………………………………………………… 1

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն……………………………………………………………………………….……………... 5

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն…………………………………………………………… 6

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն…………………...………………. 7

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն…………………………...……………………. 8

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ…………………...…….…………………………………………………………….. ..9

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ՖՅՈՒՉՐ ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԱՐԿԵՏ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության ղեկավարությանը,

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՖՅՈՒՉՐ ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԱՐԿԵՏ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը, սեփական կապիտալում փոփոխությունները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտների (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» հատվածում: Մենք անկախ ենք Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների՝ մեր աուդիտի համար կիրառելի վարքագծի պահանջների, և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀԷՄՍԽ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Crowe and Asatryans LLC
“Dom Moskvy” Business Center,
7, Argishti str., 2nd floor,
Yerevan, 0015, Armenia
T. +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
www.crowe.com

Քրոու ընդ Ասատրյանս ՍՊԸ
“Դոմ Մոսկվի” Բիզնես Կենտրոն,
Արգիշտի փող., 7, 2-րդ հարկ,
ք. Երևան, 0015, ՀՀ
Հ. +(374) 60 53 23 23
+(374) 99 54 33 88
E-mail: general@crowe.am
www.crowe.com

A Member of Crowe Global | A global network of independent accounting firms
Քրոու Գլոբալի անդամ | Անկախ հաշվապահական ընկերությունների գլոբալ անդամ

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Կազմակերպության ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Կազմակերպությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական եզրակացություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը ամենաբարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական թերահավատություն: Ի լրումն՝

- Բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում աուդիտին առնչվող ներքին հսկողության համակարգի մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու , և ոչ թե Կազմակերպության ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք , թե արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդպիսի բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա:

  Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Կազմակերպությանը դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հայտարարություն, ըստ որի՝ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ վարքագծի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ անկախության վրա, և, որտեղ կիրառելի է, նախազգուշական միջոցառումների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդված հարցերից մենք որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Այս հարցերը նկարագրում ենք աուդիտի եզրակացությունում, եթե օրենսդրությամբ կամ իրավական ակտերով չի արգելվում տվյալ հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ, երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում, որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորի եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ դրա ներկայացման հետ

կապված բացասական հետևանքները ավելի շատ կլինեն, քան դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Աուդիտորական առաջադրանքի, որի արդյունքը այս աուդիտորական եզրակացությունն է, ղեկավարը Հրաչյա Հովհաննիսյանն է:

19 մարտի 2025թ.

Ալբերտ Ասատրյան

Տնօրեն-բաժնետեր

Հրաչյա Հովհաննիսյան

Առաջադրանքի պատասխանատու

Քրոու ընդ Ասատրյանս ՍՊԸ
ք. Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծնթ.	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տոկոսային եկամուտ		750,586	584,953
Տոկոսային ծախս		(642,681)	(633,011)
Զուտ տոկոսային եկամուտներ/(ծախսեր)	4	107,905	(48,058)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ		29,672	29,669
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		(17,945)	(12,624)
Զուտ կոմիսիոն և այլ եկամուտներ	5	11,727	17,045
Զուտ օգուտ/(վնաս) ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից	6	(2)	3
Այլ գործառնական ծախսեր	7	(7,331)	(90)
Գործառնական եկամուտ		112,299	(31,100)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	8	(43,777)	(39,694)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	9	(14,767)	(18,077)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը		53,755	(88,871)
Շահութահարկի գծով ծախս	10	(9,693)	-
Տարվա շահույթ/(վնաս)		44,062	(88,871)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումների գծով իրական արժեքի փոփոխությունից		183,012	149,921
Նվազեցում՝ կուտակային օգուտ օտարումից շահույթում կամ վնասում վերադասակարգվածոչ ընթացիկ ակտիվների գծով		(26,854)	(26,634)
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճ		2,029	-
Այլ համապարփակ վնասում շարժի գծով շահութահարկի ազդեցություն		(32,942)	(26,986)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ հարկումից հետո		125,245	96,301
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		169,307	7,430

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Կազմակերպության ղեկավարության կողմից 2025թ. մարտի 19-ին՝

Արեն Հակոբյան
Գործադիր տնօրեն

Գայանե Թովմասյան
Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 45-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծնթ.	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11	24,897	22,587
Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ	12	1,084	1,718
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	13	4,395,667	2,908,495
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	14	3,982,442	4,012,440
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	15	2,295	493
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	16	-	4,789
Հետաձգված հարկային ակտիվ	17	7,806	40,748
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ակտիվներ		-	4,989
Այլ ակտիվներ		177	123
Ընդամենը ակտիվներ		8,414,368	6,996,382
Պարտավորություններ			
Հետգնման պայմանագրեր	18	7,711,513	6,473,757
Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	19	430	4,902
Այլ պարտավորություններ և պահուստներ	20	17,129	1,734
Ընդամենը պարտավորություններ		7,729,072	6,480,393
Սեփական կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	21	175,000	175,000
Գլխավոր պահուստ		104,369	104,369
Վերագնահատման պահուստներ		5,634	(118,196)
Կուտակված վնաս		400,293	354,816
Ընդամենը սեփական կապիտալ		685,296	515,989
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		8,414,368	6,996,382

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 45-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	Կուտակված շահույթ/(վնաս)	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	175,000	104,369	1,415	(215,912)	443,687	508,559
Տարվա շահույթ/(վնաս)	-	-	-	-	(88,871)	(88,871)
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	96,301	-	96,301
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	-	96,301	(88,871)	7,430
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	175,000	104,369	1,415	(119,611)	354,816	515,989
Տարվա շահույթ/(վնաս)					44,062	44,062
Տարվա այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	2,029	123,216	-	125,245
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ	-	-	2,029	123,216	44,062	169,307
Վերագնահատման պահուստի իրացում	-	-	(1,415)	-	1,415	-
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	175,000	104,369	2,029	3,605	400,293	685,296

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 45-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը	53,755	(88,871)
Ճշգրտումներ՝		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	5,015	5,116
Հաշվեգրված տոկոսներ	(107,853)	48,098
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	(49,083)	(35,657)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների փոփոխություն	(937,881)	(930,353)
Այլ ակտիվների փոփոխություն	580	(858)
Այլ պարտավորությունների փոփոխություն	15,613	37
Գործառնական գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) դրամական միջոցներ	(970,772)	(966,831)
Վճարված շահութահարկ	(4,922)	(4,855)
Շահութահարկի վերադարձ	-	14,500
Ստացված տոկոսներ	387,400	588,490
Վճարված տոկոսներ	(639,899)	(636,182)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ	(1,228,192)	(1,004,878)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	-	(300)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված/(գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ	-	(300)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Վարձակալության գծով պարտավորության մարում	(4,730)	(5,590)
Ռեպոյի մարում	(89,146,005)	(91,789,454)
Ռեպոյի ներգրավում	90,381,237	92,816,945
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	1,230,502	1,021,901
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	2,310	16,723
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբի դրությամբ	22,587	5,864
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջի դրությամբ	24,897	22,587

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 9-ից մինչև 45-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Ֆյուչր Կապիտալ Մարկետ» ՍՊԸ-ն (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) հիմնադրվել է 2005թ-ի հունիսի 8-ին և հանդիսանում է սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն՝ գործելով ՀՀ օրենսդրության շրջանակներում: 2005թ. օգոստոսի 5-ին Կազմակերպությանը տրամադրվել է բրոքերային գործունեության ԲԳ 0055 լիցենզիան:

Համաձայն 20.10.2007թ.-ին ընդունված «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի, 27.06.2008թ.-ին Կազմակերպությունը վերագրանցվել և վերալիցենզավորվել է որպես ներդրումային ընկերություն: ՀՀ Կենտրոնական բանկի կող 050.0121ԾՕՀ.27.06.08 որոշմամբ Կազմակերպությանը շնորհվել է ներդրումային ծառայությունների մատուցման ՆԸ 0004 լիցենզիան: ՀՀ Կենտրոնական բանկի կող 050.0205 Ա. 25.11.16 որոշմամբ Կազմակերպությանը տրվել է լրացուցիչ ներդրումային ծառայություն (արժեթղթերի փաթեթի կառավարում) մատուցելու լիցենզիա:

Կազմակերպության 100% բաժնեմասերը պատկանում են Տիգրան Խանիկյանին:

Կազմակերպությունը գործունեություն է իրականացնում բացառապես ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տրված ներդրումային ծառայությունների մատուցման լիցենզիայով թույլատրվող հիմնական և ոչ հիմնական ներդրումային ծառայությունների տեսակներով, մասնավորապես՝ հաճախորդներից արժեթղթերով գործարքների կատարման համար պատվերների ընդունում, իր կամ հաճախորդի անունից և հաճախորդի հաշվին արժեթղթերով գործարքների կատարում, արժեթղթերի փաթեթի կառավարում, իր հաշվին և իր անունից արժեթղթերով գործարքների կատարում, արժեթղթերի երաշխավորված և չերաշխավորված տեղաբաշխման իրականացում, արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման կազմակերպման հետ կապված ծառայությունների մատուցում, ինչպես նաև արտարժույթի դիլերային առք ու վաճառքի գործառնությունների իրականացում:

Կազմակերպության իրավաբանական և գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Բյուզանդի 1, տարածք 50:

Կազմակերպության գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Բյուզանդի 1, տարածք 50:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը մասնաճյուղեր չունի:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության աշխատակիցների թիվը 5 է (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5):

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից:

2.2 Ճանաչման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են ապագա դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Կազմակերպության գործառնական ֆունկցիոնալ արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Կազմակերպության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Կազմակերպության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 22-ում:

2.5 Նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք ուժի մեջ են մտնում ընթացիկ տարվա համար

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է որոշակի ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը թողարկվել է, բայց դեռ ուժի մեջ չի մտել:

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	**Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար**	**Կիրառելիությունը**
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. *«Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»*՝ Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. *«Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»*՝ Կովենանտներով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում. *«Վարձակալություն»*՝ վարձակալության գծով	1 Հունվարի, 2024թ.	Հետընթաց

պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքներում		
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում. *«Հաշվետվություն դրամական հոսքերի մասին» և ՖՀՄՍ 17-ում «Ֆինանսական գործիքներ»*՝մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ	1 Հունվարի, 2024թ.	Առաջընթաց

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»՝ Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկի և ոչ ընթացիկի

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները, որոնք հրապարակվել են 2020թ. հունվարին, Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է ընթացիկ տարում:

Փոփոխությունները ազդում են միայն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում պարավորությունների՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման վրա, և ոչ ակտիվի, պարտավորության, եկամուտի կամ ծախսի ճանաչման գումարի կամ ժամկետի կամ դրանց մասին բացահայտված տեղեկատվության վրա:

Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ հիմնված է այն իրավունքների վրա, որոնք գոյություն ունեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, նշում են, որ դասակարգման վրա չեն ազդում այն ակնկալիքները, թե արդյոք կազմակերպությունը կկիրառի իր՝ պարտավորության մարումը հետաձգելու իրավունքը, բացատրում են, որ իրավունքները գոյություն ունեն, եթե կովենանտները կատարված են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, և տալիս են ,մարմանե սահմանումը՝ հստակեցնելով, որ մարումը վերաբերում է դրամական միջոցների, բաժնային գործիքների, այլ ակտիվների ծառայությունների փոխանցմանը կոնտրագենտին:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում»՝ Կովենանտներով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ

ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները, որոնք հրապարակվել են 2022թ. նոյեմբերին, Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է ընթացիկ տարում:

Փոփոխությունները սահմանում են, որ միայն այն կոմենանտներն են ազդում պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով հետաձգելու իրավունքի վրա, որոնց կազմակերպությունը պետք է համապատասխանի հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին կամ դրանից առաջ (և, հետևաբար, պետք է հաշվի առնվեն պարտավորության՝ որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգման ժամանակ):

ՖՀՄՍ Խորհուրդը նաև սահմանում է, պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով հետաձգելու իրավունքը ազդեցություն չի կրում, եթե կազմակերպությունը պարտավոր է հետևել կովենանտներին միայն հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո: Այնուամենայնիվ, եթե կազմակերպության՝ պարտավորությունների մարումը հետաձգելու իրավունքը ենթակա է կազմակերպության կողմից կովենանտների համապատասխանության հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, կազմակերպությունը բացահայտում է տեղեկատվությունը, որը ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հնարավորություն է տալիս հասկանալ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում մարման ենթակա պարտավորությունների ռիսկը: Սա ներառում է կովենանտների մասին տեղեկատվություն (ներառյալ կովենանտների բնույթը և թե երբ կազմակերպությունը պետք է համապատասխանի դրանց), հարակից պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը և փաստերն ու հանգամանքները, եթե այդպիսիք կան, որոնք ցույց են տալիս, որ կազմակերպությունը կարող է դժվարություններ ունենալ կովենանտներին համապատասխանելու հարցում:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 16-ում. «Վարձակալություն»՝ վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքներում

ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխությունները Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է ընթացիկ տարում:

ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխությունները ավելացնում են հետագա չափման պահանջներ վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքների համար, որոնք բավարարում են ՖՀՄՍ 15-ի պահանջները՝ որպես վաճառք հաշվառվելու համար: Փոփոխությունները պահանջում են վաճառող-վարձակալից որոշել «վարձակալության վճարները» կամ ,վերանայված վարձակալական վճարներըե այնպես, որ վաճառող-վարձակալը չճանաչի օգուտ կամ վնաս, որը վերաբերում է վաճառող-վարձակալի կողմից պահպանված օգտագործման իրավունքին, մեկնարկի ամսաթվից հետո:

Փոփոխությունները չեն ազդում վաճառող-վարձակալի կողմից ճանաչված շահույթի կամ վնասի վրա՝ կապված վարձակալության մասնակի կամ լրիվ դադարեցման հետ: Առանց այս նոր պահանջների, վաճառող-վարձակալը կարող էր ճանաչել օգուտ իր պահպանած օգտագործման իրավունքից վարձակալության պարտավորության վերաչափման պատճառով (օրինակ՝ վարձակալության փոփոխության կամ վարձակալության ժամկետի փոփոխության հետևանքով)՝ կիրառելով ՖՀՄՍ 16-ի ընդհանուր պահանջները: Սա կարող էր հատկապես լինել հետադարձ վարձակալության դեպքում, որը ներառում է վարձակալության փոփոխական վճարներ, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից:

Որպես փոփոխությունների մաս, ՖՀՄՍ Խորհուրդը փոփոխել է ՖՀՄՍ 16-ի ցուցադրական օրինակը և ավելացրել է նոր օրինակ՝ցուցադրելու օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի և վարձակալության պարտավորության հետագա չափումը վաճառք և հետադարձ վարձակալություն գործարքում՝ փոփոխական վարձակալության վճարներով, որոնք կախված չեն ինդեքսից կամ դրույքից: Ցուցադրական օրինակները նաև պարզաբանում են, որ պարտավորությունը, որն առաջանում է վաճառք և հետադարձ վարձակալությունն գործարքից, որը որակվում է որպես վաճառք ՖՀՄՍ 15-ի կիրառմամբ, վարձակալության գծով պարտավորություն է:

Վաճառող-վարձակալը կիրառում է փոփոխությունները հետընթաց՝ համաձայն ՀՀՄՍ 8-ի, այն վաճառքի և վարձակալության հետ կապված գործարքների համար, որոնք կատարվել են սկզբնական կիրառման ամսաթվից հետո, որը այն հաշվետու տարին է, երբ Ընկերությունն առաջին անգամ կիրառել է ՖՀՄՍ 16-ը:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7-ում. «Հաշվետվություն դրամական հոսքերի մասին» և ՖՀՄՍ 17-ում «Ֆինանսական գործիքներ»՝ մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ

Փոփոխությունները լրացնում են ՀՀՄՍ 7-ի բացահայտման նպատակը՝ նշելով, որ կազմակերպությունից պահանջվում է բացահայտել տեղեկատվություն իր մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածությունների մասին, որը ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին հնարավորություն է տալիս գնահատել այդ պայմանավորվածությունների ազդեցությունը կազմակերպության պարտավորությունների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ի լրումն, ՖՀՄՍ 7-ը փոփոխվել է՝ որպես օրինակ ավելացնելով մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածությունները կազմակերպության՝ իրացվելիության ռիսկի կենտրոնացման ենթարկվածության մասին տեղեկատվության բացահայտման պահանջների շրջանակում:

«Մատակարարների հետ ֆինանսական պայմանավորվածություններ» տերմինը սահմանված չէ: Փոխարենը, փոփոխությունները նկարագրում են պայմանավորվածության այնպիսի բնութագրերը, որոնց համար կազմակերպությունից կպահանջվի տրամադրել տեղեկատվությունը:

Նոր և վերանայված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք հրապարակված են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը չի կիրառել հետևյալ նոր և վերանայված ՖՀՄՍ ստանդարտները, որոնք թողարկվել են, բայց դեռ ուժի մեջ չեն.

ՖՀՄՍ հիմնադրամի կողմից ավարտված ծրագրեր	**Նշված ամսաթվից կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար**	**Կիրառելիությունը**
Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում. «*Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները*»՝Փոխանակելիության բացակայություն	1 Հունվարի, 2025թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9-ում. «*Ֆինանսական գործիքներ*» և ՖՀՄՍ 7-ում. *« Ֆինանսական գործիքներ՝բացահայտումներ»*. Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում	1 Հունվարի, 2026թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների տարեկան բարելավումներ – Հատոր 11	1 Հունվարի, 2026թ.	Առաջընթաց
ՖՀՄՍ 18. *«Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտումներ»*	1 Հունվարի, 2027թ.	Հետընթաց
ՖՀՄՍ 19. *«Առանց հանրային հաշվետվողականության դուստր ընկերություններ. բացահայտումներ»*	1 Հունվարի, 2027թ.	Առաջընթաց
Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. «*Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ*» և ՀՀՄՍ 28. *«Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում»* - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում	Դեռևս չի սահմանվել ՖՀՄՍ Խորհրդի կողմից	-

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում. «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները»՝ Փոխանակելիության բացակայություն

Փոխանակելիության բացակայության վերաբերյալ փոփոխությունները (Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 21-ում) փոփոխում են ՀՀՄՍ 21-ը որպեսզի

- հստակեցնի, թե երբ է արժույթը փոխանակելի այլ արժույթի, և երբ՝ ոչ - արժույթը փոխարկելի է, երբ Ընկերությունը կարող է փոխարկել այդ արժույթը մյուս արժույթի հետ այնպիսի շուկայով կամ փոխարկման մեխանիզմներով, որոնք ստեղծում են իրավունքներ և պարտականություններ առանց անհարկի ուշացումների չափման ամսաթվին և հատուկ նպատակի համար: Արժույթը փոխարկելի չէ մյուս արժույթի հետ, եթե Ընկերությունը կարող է միայն ստանալ աննշան չափի գումար մյուս արժույթից:
- հստակցնի, թե ինչպես է կազմակերպությունը որոշում փոխարժեքը, որը պետք է կիրառվի, երբ արժույթը փոխանակելի չէ - երբ արժույթը չափման ամսաթվին փոխարկելի չէ, կազմակերպությունը գնահատում է սփոթ փոխարժեքը որպես փոխարժեք, որը կիրառվեր շուկայական մասնակիցների միջև՝ չափման ամսաթվին և որը ճշգրտորեն կարտացոլեր այն տնտեսական պայմանները, որոնք առկա են տվյալ պահին:

- պահանջի լրացուցիչ տեղեկատվության բացահայտում, երբ արժույթը փոխանակելի չէ - երբ արժույթը փոխարկելի չէ, կազմակերպությունը պետք է բացահայտի տեղեկատվություն, որը թույլ կտա ֆինանսական հաշվետվությունները օգտագործողներին գնահատել, թե ինչպես է արժույթի փոխարկման անկարողությունը ազդեցություն ունենում կամ ակնկալվում է, որ ազդեցություն կունենա նրա ֆինանսական արդյունքի, ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա:

Այս հայտարարությունը նաև ներառում է նոր հավելված, որը ներկայացնում է գործնական ուղեցույց փոխարկելիության վերաբերյալ և նոր ցուցադրական օրինակ:

Փոփոխությունները տարածվում են նաև ՖՀՄՍ 1-ի համապատասխան փոփոխությունների վրա, որոնք նախկինում անդրադարձել են, բայց չեն սահմանել փոխանակելիությունը:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 9-ում. «Ֆինանսական գործիքներ» և ՖՀՄՍ 7-ում. « Ֆինանսական գործիքներ՝ բացահայտումներ». Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում

ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ուղեցույցների փոփոխությունները թույլատրում են կազմակերպությանը համարել ֆինանսական պարտավորությունը (կամ դրա մասը), որը կմարվի էլեկտրոնային վճարային համակարգի միջոցով, դուրս գրված մինչև վճարման ամսաթվը, եթե բավարարված են որոշակի չափանիշներ: Կազմակերպությունը, որը ընտրում է կիրառել ապաճանաչման հնարավորությունը, պետք է այն կիրառի բոլոր վճարումների դեպքում, որոնք կատարվում են նույն էլեկտրոնային վճարային համակարգի միջոցով:

ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման ուղեցույցների փոփոխությունները տրամադրում են ցուցումներ, թե ինչպես կարող է կազմակերպությունը գնահատել, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային կանխիկ հոսքերը համապատասխան են հիմնական վարկային համաձայնագրին: Կիրառման ուղեցույցներում կատարված փոփոխությունները ցույց տալու համար ավելացվել են օրինակներ այնպիսի ֆինանսական ակտիվների վերաբերյալ, որոնք ունեն կամ չունեն պայմանագրային կանխիկ հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և մնացորդային մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Փոփոխությունները ընդլայնում են ,առանց ռեգրեսի իրավունքիե տերմինի բացատրությունը: Ըստ փոփոխությունների՝ ֆինանսական ակտիվը համարվում է առանց ռեգրեսի իրավունքի, եթե կազմակերպության՝ կանխիկ հոսքեր ստանալու վերջնական իրավունքները պայմանագրով սահմանափակված են միայն որոշակի ակտիվների կողմից ստեղծված կանխիկ հոսքերով:

Փոփոխությունները պարզաբանում են պայմանագրով կապված գործիքների հատկանիշները, որոնք տարբերակում են դրանք այլ գործարքներից: Փոփոխությունները նաև նշում են, որ մի քանի պարտքային գործիքներ նորառող ոչ բոլոր գործարքներն են բավարարում մի քանի պայմանագրով կապված գործիքների գործարքների պահանջներին և տալիս են օրինակ: Բացի դրանից, փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հիմնական բազայի գործիքների մեջ նշված գործիքները կարող են ներառել ֆինանսական գործիքներ, որոնք չեն մտնում դասակարգման պահանջների շրջանակի մեջ:

ՖՀՄՍ 7-ի պահանջները փոփոխված են՝ այն բացահայտումների համար, որոնք կազմակերպությունը պետք է ներկայացնի այս ներդրումների վերաբերյալ: Մասնավորապես, կազմակերպությունը պետք է բացահայտի այլ համապարփակ եկամուտներում ընթացիկ ժամանակաշրջանում ներկայացված իրական արժեքից շահույթը կամ վնասը, առանձին ցույց տալով այն իրական արժեքից շահույթը կամ վնասը, որը վերաբերում է ժամանակաշրջանի ընթացքում ապաճանաչված ներդրումներին, և այն իրական արժեքից շահույթը կամ վնասը, որը վերաբերում է ժամանակաշրջանի վերջում ունեցած ներդրումներին:

Փոփոխությունները պահանջում են պայմանագրային պայմանների բացահայտում, որոնք կարող են փոփոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամանակացույցը կամ

գումարը պայմանավորված պայմանական դեպքի տեղի ունենալով (կամ չունենալով), որը չի վերաբերում անմիջականորեն հիմնական վարկային ռիսկերի և ծախսերի փոփոխություններին: Պահանջները վերաբերում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամուտներով չափվող ֆինանսական ակտիվների յուրաքանչյուր դասին և ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների յուրաքանչյուր դասին:

Փոփոխությունները նաև ներառում են փոփոխություններ ՖՀՄՍ 19-ում՝ *«Առանց հանրային հաշվետվողականության դուստր ընկերություններ. բացահայտումներ»*, որոնք սահմանափակում են բացահայտման պահանջները որակավորվող դուստր ձեռնարկությունների համար:

ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների տարեկան բարելավումներ – Հատոր 11

Այս փոփոխությունները ուղղված են գործող ստանդարտներում առկա մանր սխալների պարզաբանմանը և բարելավումներին, որոնց հիմնական նպատակը հետևողականության ապահովումն է և գործնականում առաջացած խնդիրների լուծումը:

ՖՀՄՍ 18. «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտումներ»

ՖՀՄՍ 18-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 1-ին, պահպանելով վերջինիս պահանջներից շատերը առանց փոփոխությունների և հավելելով դրանք նոր պահանջներով: Ավելին, ՀՀՄՍ 1-ի որոշ պարբերություններ տեղափոխվել են ՀՀՄՍ 8 և ՖՀՄՍ 7: Ինչպես նաև, ՀՀՄՍԽ-ն կատարել է փոքր փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 և ՀՀՄՍ 33. *«Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ»* ստանդարտներում:

ՖՀՄՍ 18-ը ներմուծում է նոր պահանջներ՝

• ներկայացնել որոշակի կատեգորիաներ և սահմանված ենթագումարներ շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում

• տրամադրել բացահայտումներ ղեկավարության սահմանած կատարողական չափանիշների վերաբերյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում

• բարելավել համախմբումն ու տարանջատումը:

ՖՀՄՍ 19. «Առանց հանրային հաշվետվողականության դուստր ընկերություններ. բացահայտումներ»

ՖՀՄՍ 19-ը թույլատրում է որակավորվող դուստր ձեռնարկությանը տրամադրել նվազեցված բացահայտումներ՝ ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտները իր ֆինանսական հաշվետվություններում կիրառելիս:

Դուստր ձեռնարկությունը կարող է օգտվել նվազեցված բացահայտումներից, եթե այն չունի հանրային հաշվետվողականություն, և դրա վերջնական կամ որևէ միջանկյալ մայր ձեռնարկությունը պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք հասանելի են հանրային օգտագործման համար և համապատասխան են ՖՀՄՍ ստանդարտներին:

ՖՀՄՍ 19-ը ընտրովի է այն դուստր ձեռնարկությունների համար, որոնք համապատասխանում են այս պահանջներին, և սահմանում է այն դուստր ձեռնարկությունների համար բացահայտման պահանջները, որոնք ընտրում են կիրառել սույն ստանդարտը:

Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում. «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ» և ՀՀՄՍ 28. «Ներդրումներ ասոցիացված և դուստր ընկերություններում» - Ներդրողի և նրա ասոցիացված ընկերության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև ակտիվների վաճառք կամ ներդրում

ՖՀՄՍ 10-ի և ՀՀՄՍ 28-ի փոփոխությունները վերաբերում են իրավիճակներին, երբ ներդրողի և նրա ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության միջև կա ակտիվների վաճառք կամ ներդրում: Մասնավորապես, փոփոխությունները նշում են, որ դուստր կազմակերպության նկատմամբ (որը բիզնես չէ) վերահսկողության կորստից առաջացող օգուտները կամ վնասները բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկության հետ գործարքում, ճանաչվում են մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն այդ ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով: Նմանապես, ցանկացած նախկին դուստր կազմակերպությունում (որը դարձել է ասոցիացված կամ համատեղ ձեռնարկում, որը հաշվառվում է սեփական կապիտալի մեթոդով) պահպանված ներդրումների իրական արժեքով վերաչափումից առաջացած օգուտները և վնասները ճանաչվում են նախկին մայր կազմակերպության շահույթում կամ վնասում միայն նոր ասոցիացված կազմակերպությունում կամ համատեղ ձեռնարկումում չկապակցված ներդրողների բաժնեմասերի չափով:

Ընկերության ղեկավարությունը չի կանխատեսում, որ այս փոփոխությունների կիրառումն էական ազդեցություն կունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Ընդհանուր դրույթներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, որոնք ուժի մեջ են եղել 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են, բայց դեռևս ուժի մեջ չեն մտել և վաղաժամ չեն ընդունվել Կազմակերպության կողմից, ներկայացված են ծանոթագրություն 2.5-ում:

Էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները, որոնք կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ներկայացված են ստորև:

3.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Կազմակերպության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր աշխատանքային օր՝ կիրառելով տվյալ աշխատանքային օրվա փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն

վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքները.

Արժույթ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Նման ոչ դրամային հոդվածների դեպքում շահույթի կամ վնասի ցանկացած փոխարժեքային բաղադրիչ նույնպես ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.3 Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք պահվում են վարձակալության տալու կամ վարչական, կամ դեռևս անորոշ նպատակով, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Կազմակերպության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Վարձակալական գույք հանդիսացող շենքերը նույնպես ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում, եթե դրանք ստացվել են ֆինանսական վարձակալությամբ: Նման ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում (որը որոշվում է՝ համեմատելով սեփական համանման ակտիվների հետ) կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն

ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Համակարգչային և այլ տեխնիկա	5 տարի
Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	8 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	8 տարի

Վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները (Համակարգչային և այլ տեխնիկա), որոնք օգտագործվում են ապրանքների արտադրության կամ մատակարարման, ծառայությունների մատուցման կամ վարչական նպատակով, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված են վերագնահատված արժեքով, որը իրենից ներկայացնում է վերագնահատման օրվա դրությամբ հիմնական միջոցի իրական արժեքը՝ հանած հետագա կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Ցանկացած կուտակված մաշվածություն վերագնահատման օրը բացառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից և ակտիվի վերագնահատված արժեքում ներկայացվում է զուտ արժեքը: Վերագնահատումներն իրականացվում են բավարար պարբերականությամբ (անկախ գնահատողների կողմից) այնպես, որ հաշվեկշռային արժեքն էականորեն չտարբերվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական արժեքից:

Հիմնական միջոցների վերագնահատումից արժեքի աճը վերագրվում է այլ համապարփակ եկամուտներին և արտացոլվում է սեփական կապիտալում՝ որպես վերագնահատման պահուստ: Սակայն, եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, այն ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես եկամուտ այն չափով, որով նախկինում նվազումը ճանաչվել էր որպես ծախս: Երբ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն չափով, որը գերազանցում է նույն ակտիվի գծով նախորդ վերագնահատումից առաջացած վերագնահատման աճը:

Վերագնահատումից աճը ճանաչվում է կուտակված շահույթում Ընկերության կողմից ակտիվի օգտագործմանը զուգահեռ: Կուտակված շահույթում ճանաչված վերագնահատումից աճը իրենից ներկայացնում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերությունը: Վերագնահատված հիմնական միջոցի միավորի իրացման կամ դուրսգրման դեպքում վերագնահատման պահուստում դրա գծով առկա վերագնահատումից աճը ուղղակիորեն վերագրվում է կուտակված շահույթին:

3.4 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Կազմակերպության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, որը կազմում է՝

Համակարգչային ծրագրեր	10 տարի

3.5 Վարձակալված ակտիվներ

Կազմակերպությունը նախ և առաջ գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում կամ պարունակում է վարձակալություն: Այսինքն, եթե պայմանագրով իդենտիֆիկացվող ակտիվի օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածով փոխանցվում է փոհատուցման դիմաց:

Կազմակերպությունը որպես վարձակալ

Կազմակերպությունը կիրառում է միանման մոտեցում բոլոր վարձակալությունների համար, բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալության: Կազմակերպությունը ճանաչում է պարտավորություն վարձակալության վճարները՝ Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով, որպեսզի վճարի վարձավճարները և Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որը իրենից ներկայացնում է տվյալ ակտիվի օգտագործման իրավունքը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Կազմակերպությունը օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ճանաչում է վարձակալության սկզբում (այսինքն՝ այն ամսաթվով, երբ տվյալ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար): Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, և ճշգրտվում են կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով պարտավորության վարաչափումից: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է պարտավորություններում ճանաչված կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով արժեքը, առաջացող սկզբնական ուղղակի ծախսումները և վարձավճարները, որոնք կատարվել են մինչև վարձակալությունը սկսելու ամսաթիվը կամ այդ ամսաթվին կատարված վարձավճարները, հանած վարձակալության գծով ստացված ցանկացած արտոնություններ կամ զեղչեր:

Այն դեպքում, երբ վարձակալած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության պայմանագրի ավարտին՝ վերջում, անցնում է Կազմակերպությանը կամ սկզբնական արժեքը արտացոլում է տվյալ վարձակալած ակտիվի գնման օպցիոն, ապա մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետով: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները նույնպես պետք է արժեզրկման ստուգման (թեսթ) ենթարկվեն:

Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Վարձակալության սկսման պահին, Կազմակերպությունը կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով չափում է վարձակալության ժամանակահատվածի ընթացքում կատարված կամ կատարվելիք վարձավճարների իրական արժեքով: Վարձավճարները

ներառում են՝ հաստատուն՝ ֆիքսված վճարները (ներառյալ հաստատուն վճարումները), հանած վարձակալության հետ կապված ցանկացած ստացվելիք խրախուսումներ, վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը և գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն վարձակալի կողմից՝ մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո: Վարձակալության վճարները ներառում են նաև գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե վարձակալը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տույժերի վճարումները, եթե վարձակալության ժամկետն արտացոլում է վարձակալի՝ վարձակալությունը դադարեցնելու օպցիոնի իրագործումը:

Փոփոխուն վարձավճարները, որոնք կախված չեն որևէ ինդեքսից կամ տոկոսադրույքներից (ներառում են, օրինակ՝ վճարումներ՝ կապված սպառողական գների ինդեքսից, վճարումներ՝ կապված ուղենշային տոկոսադրույքից (ինչպես օրինակ՝ LIBOR-ը), ճանաչվում են ծախս այն ժամանակաշրջանում, որում այդ դեպքերը տեղի են ունեցել:

Վարձավճարների իրական արժեքը հաշվարկելիս, Կազմակերպությունը կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը վարձակալության սկզբի ամսաթվի դրությամբ, որովհետև վարձակալության պայմանագրի մեջ ենթադրյալ տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշվել: Վարձակալության սկսելուց հետո կրեդիտորական պարտքերը վարձակալության գծով ավելանում են (աճում են)՝ տոկոսների ավելացումով պայմանավորված, և նվազում են վարձավճարների վճարումով: Բացի դրանից, կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով հոդվածի հաշվեկշռային արժեքը վերաչափվում է, եթե առկա է ձևափոխություն, փոփոխություն, փոփոխություն վարձակալության ժամանակահատվածում, փոփոխություն վարձավճարում կամ տվյալ ակտիվի ձեռք բերման օպցիոնի գնահատման փոփոխություն:

3.6 Ֆինանսական գործիքներ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Կազմակերպության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Կազմակերպության բոլոր ֆինանսական գործիքների ներկայացումը
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Կազմակերպությունը դառնում է ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով: Գործարքի հետ կապված ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը (բացառությամբ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների) նախնական ճանաչման ժամանակ համապատասխանաբար գումարվում կամ պակասեցվում են ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքից: Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների ձեռքբերմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսերը անմիջապես ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը

- Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)
- Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉՇՎ)

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը

- Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող
- Ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)

<u>Ֆինանսական ակտիվներ ամորտիզացված արժեքով չափվող</u>

Պարտքային գործիքները, որոնք համապատասխանում են հետևյալ պայմաններին, սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են ամորտիզացված արժեքով, այն դեպքում, երբ.

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքագրելու համար, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

<u>Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ներկայացվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)</u>

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելում, որի նպատակն է ապահովել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր և պահվում են վաճառքի նպատակով, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հատուկ օրերին ավելացնում են դրամական հոսքերը, որոնք պարզապես մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարումներն են:

Կազմակերպության իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերը յուրաքանչյուր աշխատանքային օր վերագնահատվում են իրական (շուկայական) արժեքով: Իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած չիրացված շահույթը և/կամ վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալի այլ համապարփակ եկամուտ բաժնին՝ որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ կամ վնաս: Արժեթղթերի օտարման ժամանակ օտարման օրվա դրությամբ արժեթղթի հաշվեկշռային արժեքի և վաճառքի գնի միջև տարբերությունը գրանցվում է Կազմակերպության համապարփակ եկամուտներում (ծախսերում)՝ որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերումից և/կամ վաճառքից ստացված օգուտ (առաջացած կորուստ):

Որպես շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող դասակարգված արժեթղթերի իրական (շուկայական) արժեքի որոշման մեթոդներն են՝

ա. ՀՀ պետական (գանձապետական) պարտատոմսերի և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերի համար արժեթղթի շուկայական արժեքը հաշվարկվում է հիմք ընդունելով եկամտաբերության կորը,

բ. Կարգավորվող շուկայում ցուցակված արժեթղթերի շուկայական արժեքը հաշվարկվում է որպես հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այդ արժեթղթերով բորսայում հաստատված վերջին գործարքի գին կամ եկամտաբերություն (փակման գին կամ եկամտաբերություն), եթե գործարքի ամսաթվի և հաշվետու ամսաթվի միջև ժամկետը չի գերազանցում մեկ ամիս:

գ. Այն արժեթղթերի համար, որոնցով կարգավորվող շուկայում գործարքներ չեն իրականացվել կամ վերջին գործարքն իրականացել է ավելի քան մեկ ամիս առաջ, սակայն որոնց համար առկա է շուկա ստեղծող (մարքեթ մեյքեր), շուկայական արժեքը հաշվարկվում է հիմք ընդունելով շուկա ստեղծողի կողմից առաջարկվող տվյալ արժեթղթի գնանշումները: Ընդ որում, երկար դիրքի հաշվարկի ժամանակ հիմք է ընդունվում այն գինը կամ եկամտաբերությունը, որով արժեթուղթը կարող է վաճառվել, իսկ կարճ դիրքի հաշվարկի ժամանակ` այն գինը կամ եկամտաբերությունը, որով տվյալ արժեթուղթը կարող է գնվել:

դ. Այն պարագայում, երբ արժեթղթերի համար կիրառելի չեն շուկայական արժեքի հաշվարկման` սույն կետի ,աե - ,գե պարբերություններով սահմանված եղանակները, այսինքն` եթե գնանշված շուկայական գինն առկա չէ, այդ դեպքերում արժեթղթերը վերագնահատվում են տարեկան մեկ անգամ` յուրաքանչյուր տարվա վերջին աշխատանքային օրը` գնային մոդելների, զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի, ինչպես նաև շուկայական գնի հաշվարկման համար նպատակահարմար կամ գործնական համարվող այլ մեթոդների միջոցով: Հակառակ դեպքում, եթե արժեթուղթը գործող շուկայում չունի գնանշված շուկայական գին և դրա իրական արժեքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել, որպես արժեթղթի շուկայական արժեք ընդունվում է վերջինիս հաշվեկշռային արժեքը:

<u>Ֆինանսական ակտիվներ իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող (ԻԱՉՇՎ)</u>

Մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն ներառվում վերոնշյալների մեջ, ինքնստինքյան չափվում են իրական արժեքով շահույթ կամ վնասի միջոցով (ԻԱՉՇՎ):

<u>Ֆինանսական պարտավորություններ ամորտիզացված արժեքով չափվող</u>

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, սկզբնական ճանաչումից հետ, չափվում են ամորտիզացված արժեքով` օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը կամ ԻԱՉՇՎ մեթոդը: Այնուամենայնիվ, ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք առաջանում են, երբ ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի համապատասխանում ապաճանաչմանը կամ երբ շարունակական ներգրավվածության մոտեցում է կիրառվում և Կազմակերպության կողմից, թողարկված ֆինանսակամ երաշխիքի պայմանագրերը չափվում են ստորև նշված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններին համապատասխան`

<u>Ֆինանսական պարտավորություններ (ԻԱՉՇՎ) ներկայացվող</u>

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ԻԱՉՇՎ ներկայացվող, երբ ֆինանսական պարտավորությունը հանդիսանում է` (ա) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման մեջ ձեռք բերողի պայմանական հատուցումը (բ) պահվում է առևտրային նպատակով կամ (գ) այն նախատեսված է ԻԱՉՇՎ-ի համար:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես առևտրային նպատակով պահվող եթե.

- այն բացառապես ձեռք է բերվել մոտ ապագայում վերավաճառքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն հանդիսանում է իդնտիֆիկացվող ֆինանսական գործիքների մի մաս, որը Կազմակերպությունը միասին է կառավարում և ունի կարճաժամկետ շահույթ ստանալու փաստ:
- Այն ածանցյալ գործիք է, բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք հանդիսանում են ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրեր կամ նախանշված արդյունավետ հեջավորման գործիքներից:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը միայն երբ ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները սպառվում են կամ երբ այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը և էականորեն ակտիվի սեփականության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները մեկ այլ կազմակերպության: Եթե Կազմակերպությունը ոչ փոխանցում է, և ոչ էլ պահպանում սեփականության հետ կապված էականորեն բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և շարունակում է վերահսկել փոխանցված ակտիվը, ապա Կազմակերպությունը ճանաչում է իր հետաքրքրությունը ակտիվի հանդեպ և այն գումարների հետ կապված պարտավորությունը, որն այն կարող է վճարել: Եթե Կազմակերպությունը կրում է փոխանցված ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերը և հատույցները, ապա Կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև ճանաչում է ստացված օգուտների գրավադրված փոխառությունները:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման ժամանակ ակտիվի մնացորդային արժեքի և հատուցված կամ հատուցվող գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում: Ի հավելում, պարտքային գործիքի մեջ ներդրման, դասակարգված որպես «Իրական արժեքով չափվող շահույթ կամ վնասում ներկայացվող» (ԻԱՉՇՎ), ապաճանաչման ժամանակ ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնասում: Եվ հակառակը, բաժնային գործիքի մեջ ներդրման ապաճանաչման ժամանակ, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ Կազմակերպությունը ընտրել է ԻԱՉՇՎ մեթոդը ներդրումների վերագնահատման պահուստում նախկինում հաշվարկված կուտակային օգուտ կամ վնասը չի վերադասակարգվում շահույթ կամ վնասում, այլ տեղափոխվում է կուտակված շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը միայն և միայն, երբ Կազմակերպությունը ֆինանսական գործիքի պարտավորություններից ազատվել է, չեղարկվել է կամ սպառվել է պայմանագրային պարտավորությունը: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոխհատուցված կամ փոխհատուցվող գումարի միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում:

Երբ Կազմակերպությունը առկա վարկատուի հետ մեկ պարտքային գործիքը փոխանակում է մյուսի հետ՝ զգալիորեն տարբեր պայմաններով, ապա այսպիսի փոխանակումը դիտարկվում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նույն կերպ, Կազմակերպությունը առկա

պարտավորության կամ դրա մի մասի էական պայմանների փոփոխությունը դիտարկում է որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ենթադրվում է, որ պայմանները էական տարբեր են համարվում, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքը, ներառյալ բոլոր վճարված վճարումների և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված և ստացված վճարումների տարբերությունը, առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի ներկա զեղչված արժեքից: Եթե փոփոխությունը էական չէ մինչև փոփոխությունը պարտավորության մնացորդային արժեքի և փոփոխությունից հետո դրամական հոսքերի ներկա արժեքի միջև, ապա տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթ կամ վնասում այլ եկամուտների կամ վնասների հետ մեկտեղ, որպես փոփոխությունից շահույթ կամ վնաս:

Ֆինանսական գործիքների արժեզրկում

Պարտքային գործիքներում ներդրումների արժեզրկումից կորուստները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ ԻԱՉԱՀԱ-ով, Կազմակերպությունը ճանաչում է հետևյալ դեպքերում՝ սպասվելիք վարկային կորուստների, ֆինանսական վարձակալության դեբիտորական պարտքերի, առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրային ակտիվների գծով, ինչպես նաև ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի մասով: «Դեբիտորական պարտքերի սպասվող կորուստների» (ԴՊՍԿ) գումարները, սկսած համապատասխան ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչումից, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին թարմացվում են՝ վարկային ռիսկում փոփոխությունները արտացոլելու համար:

Կազմակերպությունը միշտ ճանաչում է ԴՊՍԿ-ը առևտրային դեբիտորական պարտքերի, պայմանագրային ակտիվների և ֆինանսական վարձակալությունից դեբիտորական պարտքերի համար: Այս ֆինանսական ակտիվներից սպասվող վարկային կորուստները գնահատվում են՝ օգտագործելով պահուստի հաշվարկման համար մշակված համապատասխան մատրիցան՝ հիմնվելով Կազմակերպության պատմական վարկային կորուստի փորձի վրա, ճշգրտված պարտապանների համար հատուկ գործոններով, ընդհանուր տնտեսական պայմաններով և ընթացիկ, ինչպես նաև հաշվետու ամսաթվի պայմաններին կանխատեսվող ուղղության գնահատմամբ, ներառյալ երբ կիրառելի է դրամի արժեքը ժամանակի մեջ:

Մյուս բոլոր ֆինանսական գործիքների համար, Կազմակերպությունը ճանաչում է ԴՊՍԿ-ն, երբ տեղի է ունեցել սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային ռիսկի զգալի աճ: Այնուամենայնիվ, եթե ֆինանսական գործիքի վարկային ռիսկը զգալի չի բարձրացել սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ապա Կազմակերպությունը այդ ֆինանսական գործիքից կորուստի պահուստը չափում է 12 ամսվա ԴՊՍԿ-ի համարժեք գումարով:

ԴՊՍԿ-ն իրենից ներկայացնում է սպասվող վարկային կորուստներ ֆինանսական գործիքի ամբողջ կյանքի ընթացքում հնարավոր դեֆոլտի արդյունքում: Եվ հակառակը, 12 ամսվա ԴՊՍԿ-ն իրենից ներկայացնում է կյանքի ընթացքում ԴՊՍԿ-ի այն մասը, որը սպասվում է որ կառաջանա ֆինանսական գործիքի հնարավոր դեֆոլտից հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 23-ում:

3.7 Արժեզրկում

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկում

Կազմակերպությունը կանոնավոր կերպով վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ դրանք արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու համար: Կազմակերպության վարկերի արժեզրկման պահուստները ձևավորվում են վարկերի և դեբիտորական պարտքերի պորտֆելում առաջացած արժեզրկումից կորուստները ճանաչելու համար: Կազմակերպությունը վարկերի և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստին կատարվող մասհանումների վերաբերյալ գնահատումները դիտարկում է որպես գնահատման անորոշությունների հիմնական աղբյուր, որովհետև ա) դրանք բավականին զգայուն են մի ժամանակաշրջանից մյուսը տեղի ունեցող փոփոխությունների նկատմամբ, քանի որ հիմնված են չվճարումների չափերի և ապագա կորուստների գնահատման վերաբերյալ ենթադրությունների հիման վրա, որոնք կատարվել են անցյալ գործունեության փորձի հիման վրա և բ) ցանկացած զգալի տարբերություն Կազմակերպության կողմից գնահատված կորուստների և դրանց փաստացի չափերի միջև կհանգեցնի անհրաժեշտության, որ Կազմակերպությունը գրանցի հավելյալ պահուստներ, որոնք կարող են ունենալ նշանակալի ազդեցություն նրա ապագա ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Կազմակերպությունը կիրառում է անհատական և խմբային գնահատումների համադրություն՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արժեզրկման պահուստին մասհանումները որոշելիս:

Առանձին վերցրած նշանակալի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք արժեզրկված չեն, ինչպես նաև բոլոր այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք անհատապես չեն գնահատվել, ներառվում են խմբային հիմունքով գնահատվող վարկերի և դեբիտորական պարտքերի մեջ: Խմբային հիմունքով գնահատվող վարկերը և դեբիտորական պարտքերը խմբավորվում են ըստ նմանատիպ վարկային ռիսկի բնութագրիչների և ժամկետանության կարգավիճակի և գնահատվում համապատասխանաբար: Կազմակերպությունը ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունները գնահատում է՝ ելնելով նախկին ցուցանիշներից, հաճախորդների նախկին վարքագծից, տվյալ խմբի վարկառուների կողմից վճարումների կատարման իրավիճակի վատթարացման դիտարկելի տվյալներից, ինչպես նաև տնտեսական պայմաններից, որոնք առնչություն ունեն խմբի ակտիվների գծով պարտավորությունների չկատարման հետ: Ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատականներ՝ ելնելով վնասների նախորդ փորձից այն ակտիվների գծով, որոնք ունեն վարկային ռիսկին բնորոշ հատկանիշներ և առկա է վարկերի խմբին համանման արժեզրկման հայտանիշ: Կազմակերպությունը հիմնվում է ղեկավարության դատողության վրա՝ վարկերի խմբի գծով դիտարկելի տվյալները ճշգրտելու համար այնպես, որ դրանք արտացոլեն պատմական տվյալներում չարտացոլված ընթացիկ հանգամանքները: Խմբային հիմունքով գնահատման մեթոդաբանության խնդիրն է՝ ապահովել, որ արժեզրկումից կորստի պահուստը արտացոլի կորստի պատճառ հանդիսացող իրադարձությունները, որոնք արդեն տեղի են ունեցել, սակայն դեռ չեն գնահատվել անհատական հիմունքով:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստավորումը որոշվում է՝ ելնելով ներկա տնտեսական և քաղաքական հանգամանքներից: Կազմակերպությունը հնարավորություն չունի կանխատեսելու հանգամանքների փոփոխությունները Հայաստանում և դրանց հնարավոր ազդեցությունները ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստների պահուստի համարժեքության վրա ապագա ժամանակաշրջաններում:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի զուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Բոլոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է, և նվազումը օբյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաչվելով

համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն չափով, որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաթվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլիներ:

Ինչ վերաբերում է վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի արժեթղթերին, արժեզրկումից հետո իրական արժեքի աճն ուղղակիորեն ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

3.8 Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ

Երբ Կազմակերպությունը մտադրություն ունի վաճառել ոչ ընթացիկ ակտիվներ կամ ակտիվների խումբ և երբ այդ վաճառքի տեղի ունենալը հավանական է 12 ամսվա ընթացքում, ապա ակտիվը կամ ակտիվների խումբը պետք է դասակարգվի և ներկայացվի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվներ:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվները չափվում են ակտիվի՝ մինչև վերադասակարգումն ունեցած հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսումներ»-ից՝ նվազագույնով: Այս ակտիվների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Այնուամենայնիվ, վաճառքի համար պահվող որոշ ակտիվներ, ինչպիսիք են ֆինանսական ակտիվները և հետաձգված հարկային ակտիվները, հաշվառվում են սովորականի պես:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվների վաճառքից կամ վերագնահատումից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «Այլ եկամուտ» կամ «Այլ ծախսեր» հոդվածներում: Վաճառքի դեպքում տվյալ ակտիվի գծով սեփական կապիտալում առկա վերագնահատման պահուստը վերագրվում է կուտակված շահույթին:

3.9 Սեփական կապիտալ

Կազմակերպության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.10 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Կազմակերպությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

3.11 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուդվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ` հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Կազմակերպությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ` հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Կազմակերպությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

3.12 Արժեթղթերով գործարքներ և ներդրումային եկամուտ

Արժեթղթերով գործարքները հաշվառվում են գործարքի (արժեթղթի վաճառքի կամ գնման) ամսաթվին: Տոկոսային եկամուտը հաշվառվում է հաշվեգրման սկզբունքով: Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից զուտ օգուտը ներառում է իրական արժեքի բոլոր իրացված և չիրացված փոփոխությունները, արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունները, և, որտեղ կիրառելի է, ներառում է տոկոսների և շահաբաժինների տեսքով եկամուտը:

3.13 Ակտիվների կառավարման գործունեություն և կոմիսիոն եկամուտ

Պորտֆելի և այլ կառավարման վճարները ճանաչվում են` հիմք ընդունելով կիրառելի ծառայությունների մատուցման պայմանագրերը, որպես կանոն` ժամանակային համամասնությամբ: Ակտիվների կառավարման վճարները` կապված ներդրումային ֆոնդերի հետ հաշվառվում են համամասնորեն` ծառայության մատուցման ժամանակահատվածի ընթացքում:

4 Տոկոսային եկամուտ և ծախս

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տոկոսային եկամուտ		
Տոկոսային եկամուտներ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պետական տոկոսային արժեթղթերից	366,278	202,094
Տոկոսային եկամուտներ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պետական տոկոսային արժեթղթերից	384,256	382,819
Տոկոսային եկամուտներ բանկային հաշիվներից և ավանդներից	52	40
	750,586	584,953
Տոկոսային ծախս		
Տոկոսային ծախսեր հետգնման պայմանագրերից	(642,423)	(632,642)
Տոկոսային ծախսեր վարձակալության գծով պարտավորության դիմաց	(258)	(369)
	(642,681)	(633,011)
	107,905	(48,058)

5 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ		
Արժեթղթերի ռեեստրի վարում և պահառություն	29,663	29,669
Բրոքերային ծառայություններ	9	-
	29,672	29,669
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր		
Դեպոզիտարիայի կողմից մատուցված ծառայություններ	(17,945)	(12,624)
Բորսայական միջնորդավճարներ	-	-
	(17,945)	(12,624)
	11,727	17,045

6 Զուտ օգուտ/(վնաս) ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից օգուտներ		

Արտարժույթի վերագնահատումից առաջացած օգուտներ	11	21
	11	21
Ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից վնասներ		
Արտարժույթի վերագնահատումից առաջացած կորուստներ	(13)	(18)
	(13)	(18)
	(2)	3

7 Այլ գործառնական եկամուտներ/(ծախսեր)

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գովազդի ծախսեր	298	298
Ներկայացուցչական ծախսեր	854	432
Անդամավճարներ	1,008	1,008
Հիմնական միջոցների մաշվածության գծով ծախսեր	5,014	5,116
Ֆինանսական հաշտարարի գրասենյակի գծով ծախսեր	90	90
Տույժեր ու տուգանքներ	67	-
	7,331	6,944

8 Անձնակազմի գծով ծախսեր

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	32,126	28,516
Աշխատակիցների անունից վճարված հարկեր	11,651	11,175
Անձնակազմի ուսուցման գծով ծախսեր	-	3
	43,777	39,694

9 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	2,070	420
Անվտանգության ապահովման ծախսեր	864	864
Չփոխհատուցվող հարկեր և տուրքեր	500	500

Աուդիտի և այլ խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	5,980	4,380
Գրասենյակային ծախսեր	1,753	1,618
Կապի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	1,325	1,285
Այլ կառավարչական ծախսեր	2,275	2,156
	14,767	11,223

10 Շահութահարկի գծով փոխհատուցում/(ծախս)

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	9,693	-
	9,693	-

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ/(վնաս) մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ)	53,755		(88,871)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով	9,676	18.0	(15,997)	18.0
(Չհարկվող եկամուտ)/չնվազեցվող ծախսեր, զուտ		-	15,997	(18.0)
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	9,676	18.0	-	-

11 Դրամական միջոցներ և համարժեքներ

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Բանկային հաշիվներ	24,897	22,587
	24,897	22,587

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները արժեզրկված, ժամկետանց կամ գրավադրված չեն, դրանց նկատմամբ չկան որևէ սահմանափակումներ:

12 Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական կազմակերպություններից ստացման ենթակա գումարներ	23	12
Ֆինանսական կազմակերպություն չհանդիսացող անձանցից ստացման ենթակա գումարներ	1,061	1,706
	1,084	1,718

13 Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	274,540	-
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պետական արժեթղթեր	4,121,127	2,908,495
	4,395,667	2,908,495

Կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակահատվածում «Վաճառքի համար մատչելի ֆինան-սական ակտիվների» վերադասակարգումներ չի արել:

«Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների» դասում հաշվառվող ռեպո համաձայնագրերով վաճառված ՀՀ պետական գանձապետական արժեթղթերի գումարը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 4,395,667 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,908,495 հազար դրամ): Բոլոր ռեպո-համաձայնագրերը կնքվել են ՀՀ ռեզիդենտ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակեր-պությունների հետ:

14 Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված պետական արժեթղթեր	3,982,442	4,012,440
	3,982,442	4,012,440

Կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակահատվածում «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների» վերադասակարգումներ չի արել:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ» դասում հաշվառվող ռեպո համաձայնագրերով վաճառված ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսերի գումարը կազմել է 3,982,442 հազար ՀՀ դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,012,440 հազար ՀՀ դրամ): Ռեպո-համաձայնագրերը կնքվել են ՀՀ ռեզիդենտ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակեր-պությունների հետ:

15 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Համակարգչային և այլ տեխնիկա	Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,861	2,217	164	3,015	9,257
Ավելացում	300	-	-	-	300
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,161	2,217	164	3,015	9,557
Վերագնահատում	1,154	875	-	-	2,029
Դուրսգրում	(3,915)	(2,215)	-	-	(6,130)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,400	877	164	3,015	5,456
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում					
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(3,599)	(2,016)	(108)	(3,015)	(8,738)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(179)	(128)	(19)	-	(326)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(3,778)	(2,144)	(127)	(3,015)	(9,064)
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս(հաշվապահական)	(137)	(71)	(20)	-	(228)
Վերագնահատման արդյունքում մաշվածության դուրսգրում	3,915	2,215		-	6,130
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-	(146)	(3,015)	(3,161)
Հաշվեկշռային արժեք					
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	262	200	56	-	518
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	382	72	38	-	492
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,400	877	18	-	2,295

Հիմնական միջոցների մաշվածության և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի հաշվարկված ծախսերը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար, ամբողջությամբ՝ 228 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար՝ 326 հազար դրամ), ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ գործառնական եկամուտներ/(ծախսեր)» հոդվածում (տես՝ ծանոթագրություն՝ 7):

16 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ստորև ներկայացված է օգտագործման իրավունքով ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը և ժամանակաշրջանի ընթացքում շարժը.

Հազար դրամ	Շենքեր և շինություններ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք		
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,395	2,395
Ավելացում	7,184	7,184
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(4,790)	(4,790)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	4,789	4,789
Հաշվետու տարվա մաշվածության ծախս	(4,789)	(4,789)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	-	-

Ստորև ներկայացված է շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարները.

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն	4,789	4,790
Տոկոսային ծախսեր վարձակալության գծով	258	369
	5,047	5,159

17 Հետաձգված հարկային ակտիվ

Հազար դրամ	2024թ.	2023թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	40,748	67,734
Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված	(32,942)	(26,986)
Տարեվերջի մնացորդ	7,806	40,748

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2024թ. հունվարի 1	Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված	2024թ. դեկտեմբերի 31
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	40,748	(32,942)	7,806
	40,748	(32,942)	7,806
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	40,748	(32,942)	7,806

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2023թ. հունվարի 1	Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված	2023թ. դեկտեմբերի 31
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	67,734	(26,986)	40,748
	67,734	(26,986)	40,748
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	67,734	(26,986)	40,748

18 Հետգնման պայմանագրեր

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ռեպո համաձայնագրեր	7,700,509	6,465,273
Հաշվեգրված տոկոսներ	11,004	8,483
	7,711,513	6,473,756

Կազմակերպությունն ունի գործարքներ հետգնման կամ հակադարձ հետգնման համաձայնագրերով:

Հետգնման համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին՝ Կազմակերպության կողմից կանխիկ/անկանխիկ ստացված դրամի փոխարեն: Այս ֆինանսական ակտիվները կարող են վերագրավադրվել կամ վերավաճառվել գործընկերների կողմից՝ Կազմակերպության՝ իր պարտավորությունների չկատարման դեպքում, հակառակ դեպքում, գործընկերը պարտավորվում է վերադարձնել արժեթղթերը՝ պայմանագրի ավարտին: Այս արժեթղթերի գծով բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվել են և այդ իսկ պատճառով դրանք չեն ապաճանաչվել:

19 Կրեդիտորական պարտքեր վարձակալության գծով

Ստորև ներկայացված է վարձակալության գծով պարտավորությունները (ներառյալ վարձավճարի գծով պարտավորությունները) և ժամանակաշրջանի ընթացքում փոփոխությունները

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Սկզբնական մնացորդ	4,902	2,940
Ավելացում	-	7,183
Տոկոսների ավելացում	258	369
Վճարված վարձավճար	(4,730)	(5,590)
Մնացորդը տարվա վերջի դրությամբ	430	4,902
Ընթացիկ	430	4,902
	430	4,902

20 Այլ պարտավորություններ և պահուստներ

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ստացված կանխավճարներ	9,902	34
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	6,920	1,652
Այլ	307	48
	17,129	1,734

21 Կապիտալ և պահուստներ

21.1 Բաժնետիրական կապիտալ

Հայտարարված բաժնեմասեր	2024թ.	2023թ.
Մեկ բաժնեմաս (հազար դրամ)	175,000	175,000

	2024թ.		2023թ.	
Բաժնետեր	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)	բաժնեմասը (հազար դրամ)	բաժնեմասի չափը (%)
Տիգրան Խանիկյան	175,000	100	175,000	100
	175,000	100	175,000	100

21.2 Շահաբաժիններ

2024թ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել (2023թ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել):

22 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

22.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Կազմակերպությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին: Գնահատումները հիմնականում վերաբերվում են հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներին և չօգտագործված արձակուրդային պահուստին:

23 Ֆինանսական գործիքներ

23.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Այս ծանոթագրությունը տեղեկատվություն է տալիս Կազմակերպության ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, ներառյալ՝

- Ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր տեսակի գծով սպեցիֆիկ տեղեկատվություն
- Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի որոշման գծով տեղեկատվություն, ներառյալ դատողությունները և գնահատումների անորոշությունները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.6-ում:

24 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է ներդրումային ընկերությունների համար և Կազմակերպության գործառնությունների կարևոր տարր է: Հիմնական ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպությունը, կապված են շուկայական, վարկային և իրացվելիության ռիսկերի հետ:

24.1 Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Կազմակերպությունը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Կազմակերպության գործունեությունն ապահովելու համար:

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և համապատասխանության ապահովման համար, այն նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ղեկավարությունն ուղղակիորեն հաշվետու է Ընդհանուր Ժողովին:

Ռիսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Կազմակերպությունը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը:

Ստորև ներկայացված են ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները.

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	24,897	22,587
- Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ	1,084	1,718
- Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	3,982,442	4,012,440
Ֆինանսական ակտիվներ՝ իրական արժեքով չափվող այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներառվող (ԻԱՉԱՀՖԱ)		
- Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	4,395,667	2,908,495
	8,404,090	6,945,240

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի, այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների և արտարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Կազմակերպությունը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գծով գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են Կազմակերպության տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

	2024թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		2023թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար
Տոկոսակիր ակտիվներ				
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	9.95%	-	9.66%	-
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	9.98%	-	9.23%	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ				
Հետգնման պայմանագրեր	7.74%	-	10.00%	-

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկի նկատմամբ Կազմակերպության ենթարկվածությունը կապված է գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով արտահայտված գնումների և փոխառությունների հետ: Այս գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են ԱՄՆ դոլարով:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Կազմակերպությանը ենթարկում են արտարժութային ռիսկի, նկարագրված են ստորև:

Հոդված 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	96	96
	96	96

Հոդված 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	ԱՄՆ դոլար	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	98	98
	98	98

Արտացոլված գումարները իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

	2024թ.	2023թ.
Շահույթ կամ վնաս	9.6	10
	10	10

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Կազմակերպության նկատմամբ:

Կազմակերպությունը կրում է վարկային ռիսկ առաջին հերթին ներդրումային գործունեության և բանկերում մնացորդների գծով: Կազմակերպությունը փորձում է կառավարել իր վարկային ռիսկը՝ կիրառելով վերահսկվող ներդրումային ռազմավարություն, ինչպես նաև կիրառելով ողջամիտ դատողություն բանկային գործընկերներ ընտրելիս:

Կազմակերպության ղեկավարությունը պատասխանատու է վարկային ռիսկի վերահսկողության և կառավարման համար:

ՖՀՄՍ 9-ի շրջանակներում ակնկալվող վարկային կորուստների մոդելի պահանջներին ենթակա Կազմակերպության ֆինանսական ակտիվներն են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, աշխատակիցներին տրվող վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը: Այս ակտիվների մասով վարկային ռիսկերի կենտրոնացում չի արձանագրվել: Ոչ մի ակտիվ չի համարվում արժեզրկված և այս ժամանակաշրջանում համապատասխան գումարներ դուրս չեն գրվել:

Կազմակերպությունը ենթակա է վարկային ռիսկերի պարտքային գործիքների, դրամի շուկայի միջոցների և համանման արժեթղթերի և ածանցյալ ակտիվների մասով: Ֆինանսական ակտիվների այսպիսի դասակարգերը ենթակա չեն ՖՀՄՍ 9-ի արժեզրկման պահանջներին, քանի որ դրանք չափվում են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով: Այս ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները, ՀՀՄՍ 39 և ՖՀՄՍ 9 ստանդարտների համաձայն, ներկայացնում են վարկային ռիսկի առավելագույն չափը այս ֆինանսական գործիքների մասով համապատասխան հաշվետու ամսաթվերի դրությամբ:

Ստորև ներկայացված է վարկային ռիսկին ֆինանսական ակտիվների ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները		
- Դրամական միջոցներ և համարժեքներ	24,897	22,587
- Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ	1,084	1,718
- Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	8,378,109	6,920,935
	8,404,090	6,945,240

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության բոլոր ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ՀՀ տարածքում գտնվող պայմանագրային կողմերի հետ են:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Կազմակերպությունը կարող է դժվարություններ ունենալ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում:

Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն:

Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել իրացվելիության ռիսկը:

Կազմակերպության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Ժողովի կողմից:

Կազմակերպությունը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է բաժնետերից, բանկերից և այլ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Կազմակերպության ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չզեղչված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Կազմակերպությունը ստիպված կլիներ մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

Ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն.

2024թ.

Հազար դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ						
Հետգնման պայմանագրեր	7,711,513	-	-	-	-	7,711,513
	7,711,513	-	-	-	-	7,711,513

2023թ.

Հազար դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ						
Հետգնման պայմանագրեր	6,473,756	-	-	-	-	6,473,756
	6,473,756	-	-	-	-	6,473,756

24.2 Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված իրական արժեքի չափումները

Կազմակերպությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
Նկարագրություն	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	24,897	24,897	-	-
Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ	1,084	1,084	-	-
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	4,395,667	4,395,667		-
Ընդամենը	4,421,648	4,421,648	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
Նկարագրություն	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Հետգնման պայմանագրեր	7,711,513	-	7,711,513	-
Ընդամենը	7,711,513	-	7,711,513	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
Նկարագրություն	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22,587	22,587	-	-
Պահանջներ հաճախորդների նկատմամբ	1,718	1,718	-	-
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	2,908,495	2,908,495		-
Ընդամենը	2,932,800	2,932,800	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի հիերարխիայի չափում			
Նկարագրություն	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Իրական արժեքով չափվող պարտավորություններ				
Հետգնման պայմանագրեր	6,473,756	-	6,473,756	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	-	-	-
Ընդամենը	6,473,756	-	6,473,756	-

24.3 Կապիտալի կառավարում

Կազմակերպության կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Կազմակերպությունը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ ներդրումային կազմակերպությունների համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ ներդրումային ընկերությունները, պետք է ապահովեն կանոնադրական կապիտալի նվազագույն չափ՝ 1 միլիոն ՀՀ դրամ, և ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ, որը, սահմանված է 300 միլիոն ՀՀ դրամ այն ընկերությունների համար, որոնք արժեթղթով գործարքներ են կատարում իրենց հաշվին և իրենց անունից: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ապահովում է նվազագույն կանոնադրական կապիտալի և նվազագույն ընդհանուր կապիտալի պահանջները: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն Կազմակերպության ընդհանուր կապիտալը կազմել է՝ 685,296 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 515,989), իսկ կանոնադրական կապիտալը՝ 175,000 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 175,000 հազար դրամ): Տարվա ընթացքում կապիտալի կառավարման նկատմամբ կիրառվող Կազմակերպության մոտեցումը չի փոփոխվել: 2024թ. և 2023թ. ընթացքում Կազմակերպությունում վերոհիշյալ նորմատիվների գծով խախտումներ առկա չեն եղել:

Կապիտալի համարժեքության նորմատիվը՝ ընդհանուր կապիտալի հարաբերությունը ռիսկով կշռված ակտիվներին, 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 13,86% (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 13,41%), որն ավելին է քան ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նվազագույն չափը՝ 12%:

25 Իրական արժեք

Ղեկավարության համոզմամբ՝ ֆինանսական հաշվետվություններում ամորտիզացված արժեքով ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները գրեթե հավասար են դրանց իրական արժեքին:

26 Պայմանականություններ

26.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Կազմակերպությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Կազմակերպության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Կազմակերպությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Կազմակերպության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

26.2 Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

Ղեկավարությունը տեղյակ չէ Կազմակերպության դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

26.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

27 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

Կազմակերպության կապակցված կողմերը ներառում են Կազմակերպության մասնակիցներին, հիմնական ղեկավար անձնակազմին և նրանց հետ կապակցված կազմակեպությունները:

27.1 Վերահսկողություն

Կազմակերպությունը վերահսկվում է Տիգրան Խանիկյանի կողմից:

27.2 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

Ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը, որը ներառված է Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ՝ «Անձնակազմի գծով ծախսեր» տողում.

Հազար դրամ	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ, ներառյալ սոցիալական ապահովության վճարները	28,682	29,525
	28,682	29,525